

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1979

Vyhlásené: 05.03.1979 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1979 do: 31.12.1990

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

26

VYHLÁŠKA

Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu

z 22. januára 1979,

ktorou sa určujú vyhradené plynové zariadenia a ustanovujú niektoré podmienky na zaistenie ich bezpečnosti

Slovenský úrad bezpečnosti práce podľa § 5 ods. 1 písm. d) a f) zákona č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce (ďalej len „zákon“) a Slovenský banský úrad podľa § 57 ods. 1 písm. d) zákona č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon) a podľa § 10 písm. a) a c) zákona Slovenskej národnej rady č. 42/1972 Zb. o organizácii a o rozšírení dozoru štátnej banskej správy po dohode s príslušnými orgánmi a organizáciami ustanovujú:

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Vyhláška je záväzná pre organizácie, na ktoré sa vzťahuje pôsobnosť orgánov štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce,¹⁾ a pre organizácie, ktoré vykonávajú činnosť, patriacu do pôsobnosti orgánov štátnej banskej správy.²⁾

(2) Vyhláška sa nevzťahuje na technické zariadenia podliehajúce dozoru orgánov uvedených v § 3 ods. 2 písm. b) zákona.

§ 2

Vyhradené plynové zariadenia

Vyhradenými plynovými zariadeniami v zmysle § 4 písm. d) až g) zákona (ďalej len „zariadenia“) sú zariadenia:

- a) na výrobu a úpravu plynov,³⁾
- b) na skladovanie a prepravu plynov,
- c) na plnenie nádob plynmi, vrátane tlakových staníc,
- d) na skvapalňovanie a odparovanie plynov,
- e) na zvyšovanie a znižovanie tlaku plynov,
- f) na rozvod plynov,
- g) na spotrebu plynov spaľovaním.

§ 3**Oprávnenie organizácií**

(1) Organizácie môžu montovať, opravovať zariadenie, vykonávať na ňom dodávateľským spôsobom revízie a plniť tlakové nádoby na plyny len na základe oprávnenia (ďalej len „oprávnená organizácia“).

(2) Oprávnenie vydáva inšpektorát bezpečnosti práce, prípadne obvodný banský úrad (ďalej len „orgán dozoru“), v obvode ktorého má organizácia sídlo, a to na základe písomnej žiadosti organizácie, doloženej stanoviskom jej nadriadeného orgánu.

(3) Organizácia v žiadosti uvedie, ako je zaistená spoľahlivosť a bezpečnosť plynových zariadení, najmä ako je zaistená

- a) technická kontrola,
- b) možnosť zacvičenia obsluhy na prevádzku plynových zariadení v priebehu montáže a skúšok,
- c) servisná služba,
- d) odborná spôsobilosť pracovníkov na vykonávanie montáží, opráv, revízií a skúšok,
- e) dodávka predpísanej technickej dokumentácie prevádzateľov, upravenej podľa skutočného vyhotovenia vrátane nárokov na obsluhu a na vykonávanie revízií.

(4) Pri preverovaní odbornej spôsobilosti organizácie orgán dozoru zisťuje, či jej technická úroveň a odborná spôsobilosť jej pracovníkov poskytuje záruku, že činnosť s ohľadom na rozsah požadovaného oprávnenia bude zodpovedať požiadavkám bezpečnosti práce a technických zariadení.

(5) Orgán dozoru môže na základe výsledkov preverovania odbornej spôsobilosti určiť ďalšie podmienky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení na vydanie oprávnenia. Splnenie týchto podmienok musí organizácia pred vydaním oprávnenia preukázať.

(6) Ak orgán dozoru zistí nedodržiavanie podmienok alebo porušovanie predpisov na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení pri činnosti podľa oprávnenia, obmedzí rozsah oprávnenia alebo ho organizácii odoberie.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 6 sa nevzťahujú na plynárenské a odberné plynové zariadenia, pokiaľ ich montujú a opravujú plynárenské podniky.⁴⁾

§ 4**Revízny technik**

Revíznym technikom je pracovník poverený organizáciou vykonávaním revízií a skúšok zariadení, ktorý má pre túto činnosť osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydané orgánom dozoru na základe vykonanej skúšky. Pracovníka prihlasuje na skúšku organizácia, s ktorou je v pracovnom pomere.

Odborná spôsobilosť na obsluhu a montáž**§ 5**

(1) Pracovníci poverení obsluhou zariadenia musia byť prevádzateľskou organizáciou (ďalej len „prevádzateľ“) oboznámení s predpismi na obsluhu a so súvisiacimi bezpečnostnými predpismi, s požiarnym poriadkom, poplachovými smernicami a musia byť zaškolení na obsluhu týchto zariadení. Pred poverením samostatnou obsluhou zariadenia musia byť prevádzateľom preskúšaní.

(2) Prevádzateľ zariadenia je povinný určiť obsah oboznámenia a dĺžku (osnovu) zaškolenia s ohľadom na charakter a rozsah vykonávanej činnosti na danom druhu zariadenia a overovať znalosti pracovníkov uvedených v odseku 1 komisionálnou skúškou raz za tri roky.

(3) Orgán dozoru alebo orgán nadriadený prevádzateľovi môžu v odôvodnených prípadoch nariadiť komisionálne preskúšanie pracovníkov pred uplynutím uvedenej lehoty.

(4) Skúšobná komisia zriadená prevádzateľom sa skladá z predsedu a najmenej z dvoch členov. Musí v nej byť zástupca prevádzateľa, zástupca príslušného závodného výboru Revolučného odborového hnutia a odborný pracovník z odboru plynových zariadení (napr. revízny technik).

(5) Komisionálne skúšky a preskúšavanie sa nepožadujú pre obsluhu plynového zariadenia uvedeného v § 2 písm. g), ktorého celkový výkon je nižší ako 50 kW.

§ 6

(1) Podmienky odbornej spôsobilosti pracovníkov na montáž odberných plynových zariadení a plynárenských zariadení ustanovuje osobitný predpis.⁴⁾

(2) Montážou ostatných zariadení môžu byť poverení iba pracovníci, ktorí boli organizáciou oboznámení v rozsahu svojej činnosti s predpismi na montážne práce na zariadení a zaškolení. Musia byť oboznámení so súvisiacimi bezpečnostnými predpismi a mať najmenej jeden rok odbornej praxe, čím sa rozumie praktická činnosť na zariadení príslušného druhu pod vedením odborne spôsobilého pracovníka a musia zložiť skúšky pred komisiou zriadenou montážnou organizáciou; pre zloženie komisie platí § 5 ods. 4.

§ 7

Skúška zariadení

Organizácia oprávnená na montáže alebo opravy zariadení je povinná zabezpečiť skúšku zariadení po dokončení montáže alebo rekonštrukcie v rozsahu určenom príslušnými predpismi a projektovou dokumentáciou.

§ 8

Prevádzka zariadení

Prevádzateľ je povinný:

- a) zabezpečiť, aby kontroly a prevádzkové revízie boli vykonávané podľa osobitných predpisov, prípadne návodov a pokynov výrobcu a dodávateľa,
- b) zabezpečiť, aby montáž a opravy zariadení vykonávala iba oprávnená organizácia a obsluhu zariadení iba odborne spôsobilí pracovníci,
- c) vypracovať do jedného mesiaca od začatia prevádzky miestny prevádzkový poriadok podľa podkladov projektovej a dodávateľskej dokumentácie, návodov výrobcu a na základe skúsenosti z prevádzky,
- d) pri zariadeniach, kde sa pracuje s jedovatými a nedýchateľnými plynmi, pred začatím prevádzky zabezpečiť dýchaciu a oživovaciu techniku, udržiavať ju v prevádzkyschopnom stave a v prípade potreby (havária, porucha) zabezpečiť protiplynovú alebo záchrannú službu,
- e) viesť predpísanú technickú dokumentáciu, evidenciu zariadení a uschovávať doklady ustanovené právnymi predpismi alebo technickými normami.

§ 9**Kontrolné prehliadky a skúšky**

(1) Na účely štátneho odborného dozoru je prevádzateľ povinný pripraviť zariadenie na kontrolnú prehliadku alebo skúšku v určenom termíne a za podmienok určených orgánom dozoru.

(2) Technické úkony potrebné na riadne vykonanie prehliadky alebo skúšky riadi a vykonáva technik alebo iný odborný pracovník určený prevádzateľom.

Spoločné a záverečné ustanovenia**§ 10**

(1) Organizácie, ktoré vykonávajú činnosť uvedenú v § 3 doteraz bez oprávnení, sú povinné požiadať o ne do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky.

(2) Oprávnenia vydané organizáciám a osvedčenia vydané pracovníkom pred účinnosťou tejto vyhlášky zostávajú v platnosti tri roky odo dňa, keď vyhláška nadobúda účinnosť.

§ 11

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1979.⁵⁾

Predseda Slovenského banského úradu

Ing. Baran CSc. v. r.

Riaditeľ Slovenského úradu bezpečnosti práce

Ing. Kováč v. r.

- 1) § 3 ods. 1 zákona.
- 2) § 37 zákona č. 41/1957 Zb. o využití nerastného bohatstva (banský zákon), § 3 zákona č. 42/1972 Zb. o organizácii a o rozšírení dozoru štátnej banskej správy.
- 3) § 1 ods. 4 vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 86/1978 Zb. o kontrolách, revíziách a skúškach plynových zariadení.
- 4) Vyhláška Federálneho ministerstva palív a energetiky č. 175/1975 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia plynárenského zákona.
- 5) Týmto dňom strácajú účinnosť ustanovenia vyhlášky č. 133/1973 Zb., týkajúce sa vyhradených plynových zariadení, ktorá bola zrušená vyhláškou č. 22/1979 Zb.

